

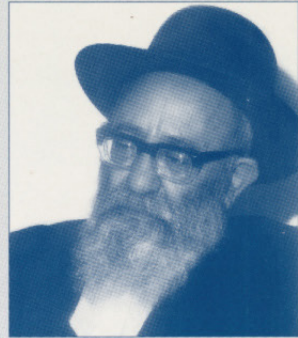

יד הרב מימון
מרכז עולמי ללימודי היהדות

פרס הרב מימון לספרות ומחקר תורניים

חתני הפרס לשנת ה'תשנז
שנת ה-לה להסתלקותו של מורנו
הרב "לי הכהן מימון זצ"ל

הרב יוסף קאפח
הרב יצחק יוסף

הרב יוסף קאפח

באותיות עבריות, זכה אמנם לתרגומים אחדים לעברית, אך הידיעה הבלתי מושלמת של המתרגמים בשתי השפות פגמה בדיוקו של התרגום. תרגומו של הרב קאפח מצטיין "בשפה צחה וקלה" ובדיוק רב הנובעים מתוך ידיעתו את שתי השפות.

הרב קאפח קנאי גדול למורשתה הרוחנית ולמסורת המנהגים שגובשו בקרב בני העדה. פעילות מדעית עניפה הקדיש לחקר מנהגיהם של יהודי תימן. בנוסף לתרגומיו לכתבי רמב"ם, תירגם יצירות רבות, הלכתיות בעיקר, של חכמי תימן, שנכתבו בערבית. שנים רבות הקדיש לתרגומם של כתבי רבינו סעדיה גאון: "אמונות ודעות" ופירושו לתורה. כן ההדיר ספרי שו"ת ופסקי הלכה. עבודות אלו זיכוהו בשנת תשכ"ט (1969) בפרס ישראל.

נימים רבים קושרים את יהדות תימן לרמב"ם בכל תחומי החיים. במאמר שפירסם עסק בנושא "הרמב"ם וגולת תימן" וכתב: "מקובל בידי יהודי תימן, שספרי הרמב"ם שבידיהם הועתקו והוגהו מכתב-יד הרמב"ם בעצמו, לכן משתדלים הם תמיד ללמוד את ספרי רמב"ם מתוך כתבי-יד עד כמה שהדבר אפשרי" (כתבים, כרך ב, עמוד 678). בהמשך פירט את הסיבות לכך.

ד"ר יצחק רפאל, יו"ר ההנהלה, הגדיר את מפעלו החדש על ה"יד החזקה", כ"מפעל עצום, מפעל יחיד במינו, עבודת יחיד שהניבה מהדורה מלאה ושלמה". בגין מפעל זה זכה להתהדר זו הפעם השנייה בכתר תורה של "פרס הרב מימון".

הרב יוסף קאפח, מגידולי הפאר שגידלה יהדות תימן, זוכה זו הפעם השנייה בפרס הרב מימון. בשנת תשל"ב הוענק לו הפרס כאות הוקרה על תרגומו החדש ל"מורה נבוכים" של הרמב"ם זצ"ל, שיצא לאור באותה שנה בהוצאת מוסד הרב קוק. "המחבר איננו רק המופלא שבחכמי תימן, אלא המופלא שבשקדני דורנו" – כתבו חברי ועדת הפרס. השנה מוענק לו הפרס לציון הוצאתה לאור של "יד החזקה" לרמב"ם ע"פ כתבי יד תימניים בצירוף פרוש משלו לכל "יד החזקה". עשרים ושלושה כרכים במפעל זה.

הרב קאפח נולד בצנעא שבתימן בשנת תרע"ז (1917). בהיותו בן שנה התייתם מאביו רבי דוד ועבר להשתכן בביתו של הסבא מארי יחיא קאפח. בספרייתו של הסבא הגדול ובהדרכתו, התוודע לראשונה אל שרידים מכתבי-יד עתיקים, שרידים אותם כינס הסבא ולימים תירגם אותם הנכד מערבית לעברית. בשנת תרצ"ג (1933) עלה ארצה ושקד על לימודים תורניים בישיבת "מרכז הרב" בנשיאותו של מרן הגאון הראי"ה קוק זצ"ל, שעמד בקשרי מכתבים עם הסב. בשנת תש"י (1950) נתמנה לחבר ביה"ד הרבני האזורי בתל אביב וכעבור שנה הועבר לביה"ד הרבני בירושלים. בשנת תש"ל (1970) עבר לכהן בביה"ד הרבני הגדול לערעורים. שנים רבות כיהן כחבר מועצת הרבנות הראשית. עיקר מפעלו התרגומי מחקרי של הרב יוסף קאפח מתבטא בתרגום כתבי רמב"ם: פירוש המשניות, ספר המצוות, האגרות ו"מורה נבוכים". ספר ה"מורה", שנכתב בידי רמב"ם בשפה הערבית אך

פרס הרב מימון לספרות ומחקר תורניים

"פרס הרב מימון לספרות ומחקר תורניים" מוענק מדי שנה ביום הזכרון לפטירתו של הרב יהודה לייב הכהן מימון זצ"ל. הפרס נועד לעודד ולהעלות על נס מחברים, שתחום יצירתם היא תורת ישראל, עם ישראל וארץ ישראל.

ארבעים ושלושה גדולי תורה, מחברים ומפעלים חשובים, בכל תחומי היצירה התורנית, קיבלו את הפרס מאז הוענק לראשונה בשנת תשכ"ח. רשימת מקבלי הפרס ותחומי עיסוקם משלימים את גווני הקשת של היצירה התורנית בכל תחומיה.

חתני הפרס (לפי סדר נתינתו): הרב ש' י' זוין, פרופ' ש' אברמסון, הנזיר הרב ד' כהן, הרב י' ב' ז'ולטי, הרב י' קאפח, הרב א' י' אונטרמן, הרב ש' ישראלי, הרב א' י' וולנדברג, הרב ע' יוסף, אוצר הפוסקים, הרב ש' ב' וורנר, הרב ח' ד' שעוועל, הרב י' קולין, הרב מ' הרשער, הרב ח' ד' הלוי, ר' י' קיל, ר' ע' חכם, הרב ש' משאש, הרב ד"ר י' לויין, הרב י' פרנקל, הרב ע' בצרי, הרב ש' ת' רובינשטיין, הרב ק' כהנא, הרב ע' הילדסהיימר, הרב פרופ' א' ל' פלדמן, הרב מ' ברויאר, פרופ' א' מירסקי, הרב א' בקשי-דורון, פרופ' נ' רקובר, ד"ר מ' ר' ליהמן, הרב פרופ' נ' לאס, הרב ב' רקובר, הרב י' מאמאן, פרופ' י' רצהבי, מכון מאיר, הרב ש' גורן, מכון הלכה ברורה, הרב ש' י' כהן, הרב י' ש' מזרחי, פרופ' ז' לב, ר' י' עמנואל, מר ח' הרצוג ("כתבי הרצוג").

הרב מימון זצ"ל היה איש ספר. מאז שנת תרס"ג עת פרסם את ספרו הראשון "הנותן בים דרך" ועד סמוך לפטירתו עסק בכתיבה ובמחקר. רשימת כתביו כוללת מאות ערכים, מהם ארבעים ושניים מחיבוריו, שהופיעו כספרים.

במשך השנים כיהנו כחברי ועדת הפרס: ד"ר י' אלפסי, ר' ש' הכהן וינגרטן, פרופ' א' וויס, פרופ' א' צ' זילברשטיין, הרב י' קאפח, הרב ת' רובינשטיין, הרב ש' רפאל, ר' פ' שיינמן, הרב א' שרמן.

מטרת הפרס לתת כבוד והוקרה למחברי ספרים מקוריים,

או ספרי כינוס וספרי עזר חשובים, בכל תחומי הספרות והמחקר

התורניים, שעידודם וטיפוחם עמדו במרכז דאגותיו של הרב יהודה

ליב הכהן מימון זצ"ל, מחברם של ספרים, עורכם של קבצים,

מייסדו ונשיאו של מוסד הרב קוק (מתוך תקנות הפרס).